

บันทึกช่วยจำ

การประชุมระดมความคิด (Policy Networking)

เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้ SME เข้าสู่การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

วันอังคารที่ 16 กุมภาพันธ์ 2564 ณ โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ ฯ

สสว. ได้จัดประชุมระดมความคิดผู้ประกอบการ SME โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ รวมไปถึงข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนให้ SME สามารถเข้าสู่การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยมี SME เข้าร่วมการประชุม จำนวน 20 บริษัท (33 ราย) โดยมีประเด็นจากการประชุมสรุปได้ ดังนี้

(1) การเตรียมเอกสาร

ความเห็น

- การกำหนดอายุของเอกสาร / หลักฐานที่ใช้รับรองและใช้ประกอบการพิจารณาตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐมีระยะเวลาสั้นจนเกินไป ทำให้ต้องเตรียมเอกสารจำนวนมากเพื่อการจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง ในขณะที่ข้อมูลของเอกสาร / หลักฐานดังกล่าว ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะ

- ภาครัฐ ควรใช้ Technology Digital ในการจัดเก็บและบริหารเอกสารสำคัญของ SME (e-Document) โดยการใช้ประโยชน์ ให้มีการบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสรรพากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น เพื่อให้แต่ละหน่วยงานสามารถใช้ข้อมูล เอกสาร / หลักฐานที่ผู้ประกอบการได้จัดส่งให้ภาครัฐอยู่แล้วร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการลดภาระด้านเอกสารให้ผู้ประกอบการ SME และในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน จึงจะให้ผู้ประกอบการจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีไป ดังนี้จะเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกด้านเอกสารให้ผู้ประกอบการ SME ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และเงื่อนไขที่กำหนดในการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งต้องให้ผู้ประกอบการมีความยินยอมด้วย
- ให้ผู้ประกอบการต้องยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลแสดงตัวตน

---

(2) การกำหนดราคากลาง

ความเห็น

- ราคากลางสำหรับการจ้างที่ปรึกษามีอัตราที่ไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง เนื่องจากไม่สามารถระบุค่าใช้จ่ายในการบริหารสำนักงาน เช่น ค่าเช่าสำนักงาน ค่าน้ำค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น ตลอดจนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ซึ่งเป็นต้นทุนลงไปในราคากลางได้

---

(3) การวางหลักประกัน

ความเห็น

- ในกรณีที่ SME ต้องวางหลักประกันและส่งผลให้เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ ประเด็นนี้สามารถใช้ Factoring เป็นเครื่องมือในการเสริมสภาพคล่องให้กับธุรกิจได้ และส่วนใหญ่จะเป็นการใช้ Factoring จาก Non-Bank เป็นหลัก ถึงแม้ว่าอัตราค่าธรรมเนียมจะสูงกว่าสถาบันการเงินก็ตาม เนื่องจากสามารถจ่ายเงินให้ SME ได้อย่างรวดเร็วมากกว่า ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะสามารถใช้ Factoring ได้ก็ต่อเมื่อมีการระบุไว้ในสัญญา

ข้อเสนอแนะ

- ในกรณีที่ SME เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างกับภาครัฐ ควรผลักดันให้สถาบันการเงินของรัฐสนับสนุนสินเชื่อ Factoring ให้ผู้ประกอบการได้อย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับ Non-Bank

---

(4) การเข้าถึงข้อมูลความต้องการของภาครัฐ

ความเห็น

- สามารถหาข้อมูลความต้องการของภาครัฐได้จาก Website EGP ของกรมบัญชีกลาง โดยผู้ประกอบการ SME สามารถพิจารณาจากเป้าหมายของธุรกิจตนเองได้ว่าเหมาะสมกับงานประเภทใด ทั้งนี้ การค้นหาข้อมูลดังกล่าวผู้ประกอบการอาจจำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการค้นหาข้อมูลพอสมควรจึงจะพบงานที่ต้องการ
- การกำหนดระยะเวลาจัดส่งข้อเสนอโครงการ (Proposal) มีระยะเวลาที่สั้นเกินกว่าจะจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีคุณภาพได้ (ส่วนใหญ่มีระยะเวลาให้จัดทำ Proposal เพียง 5-7 วันทำการเท่านั้น)

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีหน่วยงานกลาง เช่น สสว. ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลความต้องการจัดซื้อจัดจ้างจาก SME ของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศให้ครบ 30% ตามมาตรการ โดยควรเป็นข้อมูลความต้องการของภาครัฐในช่วงต้นปีงบประมาณ เพื่อให้ SME สามารถทราบโจทย์ความต้องการล่วงหน้าสำหรับการวางแผนและเตรียมความพร้อมเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ

---

(5) การเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง

ความเห็น

- การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างมีความล่าช้า และขาดความชัดเจนในเรื่องระยะเวลาและสถานะของการเบิกจ่ายในแต่ละงวด ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถวางแผนทางการเงินได้และส่งผลกระทบต่อธุรกิจขาดสภาพคล่อง โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างกับโรงพยาบาลของรัฐ

ข้อเสนอแนะ

- ควรโอนเงินประกันผลงานให้ผู้ประกอบการโดยอัตโนมัติโดยไม่ต้องรอหนังสือขอคืนเงินประกันผลงานจากผู้ประกอบการ เนื่องจากการขอคืนเงินประกันผลงานมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างมาก
- ควรมีการกำหนดระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างและเงินประกันผลงานแต่ละงวดให้ชัดเจนพร้อมทั้งประกาศให้ SME ได้รับรู้ รวมทั้งให้มีการเร่งรัดการตรวจรับงานอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด (เช่น ต้องตรวจรับงานภายใน 7 วัน เมื่อผู้รับจ้างจัดส่งงาน)
- ควรใช้ระบบ Digital ในการดำเนินงานเช่นเดียวกับ อย. โดยร่วมกับการใช้ที่ปรึกษาในการให้ความรู้และแนะนำการจัดทำข้อมูลและเอกสาร ซึ่งจะช่วยให้ทราบสถานะการเบิกจ่ายที่ชัดเจนและข้อมูลที่ต้องนำส่งเพิ่มเติม ในกรณีที่เอกสารประกอบการเบิกจ่ายยังขาดความสมบูรณ์

---

(6) อื่น ๆ

ความเห็น

- การกำหนดเงื่อนไขประสบการณ์และมูลค่างานที่ผู้รับจ้างเคยร่วมงานจัดซื้อจัดจ้างกับภาครัฐ เป็นการกีดกันผู้รับจ้างรายใหม่และทำให้ธุรกิจขาดการเติบโต
- การจัดซื้อจัดจ้างประเภทการจ้างที่ปรึกษา ยังถือว่าเป็นการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากภาครัฐเปิดโอกาสให้มูลนิธิและมหาวิทยาลัยเข้าร่วมเสนองานได้โดยไม่ต้องวางหลักประกันสัญญา ซึ่งในกรณีผู้รับจ้างเอกชนต้องวางหลักประกันสัญญา ทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน
- เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างยังขาดจริยธรรมในการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของ การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขและคุณสมบัติใน TOR ที่เอื้อให้ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ หรือการปล่อยให้เกิดการลอกเลียนแบบและละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ประกอบการ เป็นต้น